

УДК 340.12.001
ББК 67.0
М 34

Відповідальні за випуск:

О.О. Нанарова – член Секретаріату Асоціації випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Матеріали VII Всеукраїнської наукової конференції «Теорія та практика сучасної юриспруденції». – Х.: ФОП Бровін О.В., 2016. – 460 с.
ISBN 978-617-7256-29-7

М 34

Тези друкуються мовою авторів у авторській редакції.

Адреса редакційної колегії: вул. Пушкінська, 77, к. 222П, Харків, 61024, України.

УДК 340.12.001
ББК 67.0

**© Асоціація випускників
Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого**

ISBN 978-617-7256-29-7

ознакою зловживання владою або службовим становищем є мета одержання неправомірної вигоди та корисливий мотив.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права №2 Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого Анісімов Г.М.

Кулик Катерина Дмитрівна
аспірант кафедри кримінології та
кримінально-виконавчого права
НЮУ ім. Ярослава Мудрого

ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ТИПОЛОГІЮ ОСОБИСТОСТІ ЗЛОЧИНЦІВ, ЩО ВЧИНЯЮТЬ РОЗБЕЩЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ

Для більш глибокого пізнання особистості злочинців, що вчиняють розбещення неповнолітніх, необхідне виявлення їх специфічних особистісних рис та виділення певних типів. Виділення типів особистості злочинців, які вчиняють розбещення неповнолітніх, ще не було об'єктом дослідження на вітчизняному просторі, оскільки вважалося, що вони не мають притаманних їм особливостей у порівнянні з іншими злочинцями, які вчиняють статеві злочини проти неповнолітніх.

Досліджуючи це питання, ми дійшли висновку, що при виокремленні певних типів розбещувачів неповнолітніх, доцільно використовувати поняття «типологія» замість «класифікація», оскільки класифікацію може бути здійснено шляхом групування (за однією або декількома ознаками), а типології дають більш глибоку характеристику різних контингентів злочинців і будуються на істотних ознаках, котрі причинно пов'язані зі злочинною поведінкою [1, с. 106]. Таким чином, виокремлення типів особистості можливе за декількома, притаманними їм, ознаками, узятими у поєднанні.

Проведене нами емпіричне дослідження надало можливість з урахуванням цілеспрямованості злочинної поведінки, інтелектуально-вольової характеристики особи, її емоційного стану, ступеня моральної деформації та психічних відхилень осіб, які вчиняють розбещення неповнолітніх, розподілити на наступні типи:

1) *Патологічно-демонстративний* – особи цього типу визначаються передусім сильним прагненням будь-яким чином виділитися, продемонструвати себе, свій сексуальний досвід, свої геніталії. Вони не мають своєю метою статеві зносини з потерпілими, отримуючи сексуальне задоволення від того, що їх бачать неповнолітні (малолітні). Представники даного типу полюбляють бути у центрі уваги та дуже високо себе цінують. Емоції та почуття у цих людей є поверхневими. Їм притаманний особистісний примітивізм, надмірне почуття власної гідності та егоїзм. Частіше за все це особи, які довгий час не мали сексуальних стосунків, або мають сексуальні дисфункції, що унеможливають природний статевий акт.

2) *Розважально-дозвільний* – основною метою таких осіб є бажання спробувати щось нове у сексуальній сфері, сексуальна гра або ж «просвітницька» діяльність, під час якої злочинці ведуть цинічні розмови з потерпілими на сексуальні теми, розповідають відверті натуралістичні сексуальні історії, які нерідко поєднуються з демонстрацією статевих органів як самого винного, так і жертви та непристойних доторкань до них. Цьому типу розбещувачів притаманні такі характеристики особистості, як хитрість, брехливість, особистісний примітивізм, емоційна тупість та, іноді, запальність. Ці особи характеризуються високим ступенем моральної занедбаності.

3) *Егоцентрично спрямований* – основною метою цього типу злочинців є задоволення власної статевої пристрасті у будь-який спосіб. Вони байдуже ставляться до жертви і розцінюють її лише як об'єкт сексуального задоволення. Ці особи є найбільш небезпечними і, зазвичай, вчиняють розпусні дії у найтяжчих формах, які серйозно травмують психіку жертви. Дії таких злочинців можуть виражатися не тільки у оголенні статевих органів потерпілого і непристойних доторкань до них, а й у навчанні потерпілих онанізму, вчиненні орально-генітального або анально-генітального статевих акту, імітації

статевого акта, причому досить часто такі дії мають ознаки інцестуальності. Також зафіксовані випадки примушування ними жертв до вчинення статевих актів між собою. Цим злочинцям притаманні наступні риси характеру: егоїзм, егоцентризм, злопам'ятність, високомірність, корисливість, агресивність, жорстокість, цинізм, схильність до пияцтва та алкоголізації. Нерідко представники даного типу розбещувачів визнавалися винними у вчиненні інших злочинів насильницького або корисливого характеру.

4) *Замісний тип* – основною особистісною характеристикою таких розбещувачів є нерозвинутість їх вольової сфери. Ці особи мають фізіологічну можливість вступати у статеві зносини з дорослими партнерами, але психологічні комплекси, невпевненість у собі та побоювання бути знехтуваним обумовлюють вибір ними в якості сексуального партнера неповнолітніх (малолітніх), які легше йдуть на емоційний контакт, ніж дорослі. Бажання справляти враження досвідчених і вмілих сексуальних партнерів такі злочинці можуть реалізувати лише з недосвідченими особами. Характерними рисами цього типу є особистісний примітивізм, хитрість, корисливість, сексуальна незадоволеність через закомплексованість, уразливість та замкнутість.

5) *Патологічний тип* – основним для цих осіб є задоволення девіантних форм сексуального потягу будь-яким шляхом, що у більшості випадків призводить до вчинення злочину. Характерними особливостями цього типу є наявність у них психічних аномалій у межах осудності. До них можна віднести: педофілію, гомосексуалізм, фротеризм, ексгібіціонізм, олігофренію у ступені дебільності, залишкові явища черепно-мозкових травм, хронічний алкоголізм та наркоманію. Ці аномалії самі по собі не породжують злочинні дії, але їх наявність підвищує можливість вчинення такими особами розпусних дій. Для цього типу осіб притаманні наступні риси характеру: егоїзм, хитрість, неврівноваженість, патологічна сексуальна незадоволеність та уразливість.

Наведені типи допоможуть краще зрозуміти генезис злочинних дій, які вчиняють розбещувачі неповнолітніх, що надасть можливість більш ефективного планування запобіжних заходів на індивідуальному та груповому рівні, а також, застосовувати диференційовані заходи корекційної роботи з ними.

Список використаної літератури:

1. Валуйська М. Ю. Кримінологічна характеристика особистості злочинців, що вчинили умисні вбивства при обтяжуючих обставинах [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук / М. Ю. Валуйська. – Х. : Б. в., 2002.

Ковальчук Крістіна Станіславівна
студентка II курсу групи ПК-23
Полтавського юридичного коледжу
НЮУ ім. Ярослава Мудрого

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АВТОРСЬКИХ ТА СУМІЖНИХ ПРАВ

Проблема вдосконалення кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності є не лише нагальною потребою на сучасному етапі розвитку України, але і в історико-правовому аспекті сягає своїм корінням до глибокої давнини. Факти існування одного з найпоширеніших порушень авторського права – плагіату (оприлюднення чужого твору під іменем особи, яка не є його автором) мали місце ще у стародавній Греції та Римській імперії. Ефективна кримінально-правова охорона авторського права і суміжних прав має на сьогодні особливо важливе значення.

По-перше, ринкова економіка дає широкі можливості для розвитку правовідносин у сфері творчої діяльності. По-

друге, можна одночасно констатувати широкий розмах посягань на авторське право і суміжні права, зокрема злочинного характеру. Останнє обумовлюється відсутністю у правоохоронних органів достатнього досвіду боротьби з цим явищем, недостатністю необхідних сил і засобів держави для цієї боротьби, а також значною недосконалістю кримінального законодавства у даній сфері.